

Bilaga 5. Miljökonsekvensbeskrivning

Översiktsplan för vindkraft

Tillägg till Översiktsplan för Kungsbacka kommun, ÖP06.

Kungsbacka

Sammanfattning

Översiktsplan för vindkraft beskriver förutsättningarna för vindkraft i Kungsbacka kommun. De fysiska förutsättningar för vindkraft går igenom liksom de intressen som kan komma i konflikt med vindkraften samt störningar som vindkraft kan orsaka i närmiljön. Slutligen görs bedömningar av vindkraftverks lämplighet till havs, vid kusten, i slättbygden samt i inlandet. Översiktsplanen innehåller även allmänna riktlinjer för placering av vindkraftverk.

Översiktsplan för vindkraft i Kungsbacka kommun innebär en avvägning mellan samhällsintressen. Dels handlar planen om att ge utrymme för en utbyggnad av vindkraftverk och därmed en miljövänlig energiproduktion, dels att hindra utbyggnaden av vindkraftverk från att motverka andra miljö- och samhällsintressen.

Miljökonsekvensbeskrivningen (MKB) går igenom hur planen påverkar riksintressen och andra skyddsvärda områden, möjligheten till förnyelsebar energi samt påverkan på människors hälsa och miljön. En genomgång av hur uppfyllandet av miljömålen påverkas ingår också. De övergripande ställningstagandena i översiktsplanen samt riktlinjerna säkerställer att Översiktsplan för vindkraft inte medför betydande negativ miljöpåverkan.

Bakgrund

Kungsbacka kommun ska ta fram en översiktsplan för vindkraft. För att förtydliga planens konsekvenser för miljön har föreliggande miljökonsekvensbeskrivning tagits fram.

Lagstiftning

Grundläggande bestämmelser om MKB för översiktsplaner finns i Plan- och bygglagens 4 kapitel, Miljöbalkens 6 kapitel samt i Förordningen om miljökonsekvensbeskrivningar. Bestämmelser om innehållet i miljökonsekvensbeskrivningen finns i 6 kap 12 § miljöbalken.

Behovsbedömning

Översiktsplanen anger förutsättningar för vindkraftsutbyggnad i kommunen. Översiktsplaner ska antas kunna medföra betydande miljöpåverkan. En miljöbedömning ska därför göras och en miljökonsekvensbeskrivning tas fram inom ramen för den miljöbedömningen.

Översiktsplanens innehåll och syfte

Översiktsplan för vindkraft beskriver förutsättningarna för vindkraft i Kungsbacka kommun. De fysiska förutsättningar för vindkraft går igenom liksom de intressen som kan komma i konflikt med vindkraften samt störningar som vindkraft kan orsaka i närmiljön. Slutligen görs bedömningar av vindkraftverks lämplighet till havs, vid kusten, i slättbygden samt i inlandet. Översiktsplanen innehåller även allmänna riktlinjer för placering av vindkraftverk.

Hela översiktsplanens syfte är att väga samhällsintressen mot varandra och att ha planmässig beredskap för utbyggnad av vindkraft. Detta stöder utvecklingen av vindkraft och underlättar prövningsprocesserna och därmed etableringen av vindkraft. Utbyggnaden av vindkraft är i sig mycket positivt för miljön som förnyelsebar energikälla. Samtidigt kan utbyggnaden av vindkraftverk innebära negativa miljökonsekvenser om de lokaliseras i känsliga miljöer. Den slutliga prövningen av varje enskild lokalisering sker inte i översiktsplanen utan i prövningen enligt Plan- och bygglagen samt Miljöbalken.

Avgränsningar och alternativ

Nivå

Eftersom översiktsplanen för vindkraft är mycket övergripande och vare sig pekar ut lämpliga områden eller ett antal vindkraftverk som kan byggas i kommunen kan miljökonsekvenserna inte heller beskrivas på detaljnivå. MKBn behandlar därför hur översiktsplanens riktlinjer för prövning av vindkraftverk kan tänkas påverka miljön i stort, t ex genom en genomgång av miljömålen. Det är utifrån denna påverkan av miljön i stort som risk för betydande miljöpåverkan bedöms.

Miljökonsekvenser på detaljnivå behandlas i ett senare skede, i den enskilda prövningen av varje vindkraftverk.

Alternativ

Översiktsplanen ger bara ett alternativ till vilka områden som är olämpliga respektive möjliga för prövning av vindkraftverk. Miljökonsekvensbeskrivningen innehåller även ett så kallat nollalternativ, som ska beskriva miljöförhållandena och miljöns sannolika utveckling om översiktsplanen inte genomförs.

Nollalternativ

Nollalternativet innebär i det här fallet att kommunen inte antar Översiktsplan för vindkraft och alltså inte tar ställning till lämpligheten för vindkraftsutbyggnad i den övergripande planeringen. En möjlig konsekvens av frånvaron av ett kommunalt planeringsunderlag är att utbyggnaden av vindkraft, och i förlängningen omställningen till förnyelsebara energislag, går långsammare när det inte finns tydliga riktlinjer för vindkraftsetablering. Överklaganden kan bli fler

och osäkerheten för exploatörerna blir större.

Vilka konsekvenser översiktsplanen för vindkraft får för det potentiella antalet vindkraftverk i kommunen är svårare att överblicka. En stor del av kommunen klassas som olämplig för vindkraftsutbyggnad vilket begränsar möjligheterna. Samtidigt tydliggör översiktsplanen vilka områden som är möjliga för att utreda lokalisering av vindkraftverk, vilket kan innebära en intensivare utbyggnad på de lämpligaste platserna. Utan översiktsplanen finns risk för att utbyggnaden blir spridd och att de lämpligaste lokaliseringarna blir dåligt utnyttjade.

Konsekvenser av översiktsplanen för vindkraft

Påverkan på människors hälsa och miljö

Översiktsplanens övergripande karaktär innebär att några konkreta lokaliseringar inte föreslås i översiktsplanen. Miljökonsekvenserna på detaljnivå kan därför inte bedömas utan det sker i prövningen av varje enskilt vindkraftverk eller vindkraftverksgrupp. För att undvika betydande negativ miljöpåverkan har därför riktlinjer för utformning och placering av stora vindkraftverk respektive gårdsverk inarbetats i översiktsplanen. Dessa ska ligga till grund för prövningen och garantera att påverkan på människors hälsa och miljön minimeras.

Påverkan på riksintressen och områden med särskilt skydd

Utöver riktlinjerna för placering och utformning uttalar översiktsplanen en rekommendation mot placering av vindkraftverk inom riksintressen av bevarandekaraktär samt områden med särskilt skydd enligt 7 kapitlet miljöbalken. För att skydda riksintressen där landskapsbilden är ett uttalat bevarandevärde har även riktlinjer för särskilt noggrann prövning runt riksintresseområden Äskhults by och Lygnern - Fjärås bräcka lagts till. Några riksintresseområden för vindkraft är inte utpekade i Kungsbacka kommun.

Riksintresseområden för yrkesfisket samt sjöfarten kan störas av vindkraftsetableringar. Översiktsplanen pekar ut hela havet inom Kungsbacka kommun som olämpligt för vindkraftsetableringar. Om prövning av vindkraft ändå blir aktuella ska samråd med såväl Fiskeriverket och fiskerinäringen som Sjöfartsverket och myndigheter med räddningstjänstansvar hållas.

Riksintressen för kommunikationer i Kungsbacka kommun är väg E6 och Väst kustbanan. Dessutom ligger Kungsbacka kommun inom skyddsområde för flygverksamheten som utgår från Göteborg-Landvetter och Göteborg-Säve. Översiktsplanen anger riktlinjer för skyddsavstånd till väg och järnväg samt anger Vägverket och Banverket som samrådsinstanser vid vindkraftsetableringar. Översiktsplanen hänvisar till Luftfartsverket som sakägare i de frågor som rör flygsäkerheten, samt upplyser om Transportstyrelsens föreskrifter om hindermarkeringar.

Påverkan på möjligheterna till hållbar energiförsörjning

Ett uttalat nationellt mål är att mängden vindkraftsel ska öka. Detta innebär en mycket kraftig ökning av antalet vindkraftverk i landet. Översiktsplanen för vindkraft pekar ut förhållandevis stora områden som olämpliga för vindkraft, vilket innebär att antalet vindkraftverk i Kungsbacka kommun begränsas. Detta beror på starka motstående intressen, framför allt den utspridda bebyggelsen och forskningen vid Onsala rymdobservatorium. Trots starka motstående intressen pekar översiktsplanen ut områden där vindkraftsutbyggnad är möjlig att pröva.

Påverkan på miljömålets måluppfyllelse

Regeringen har beslutat om nationella miljö kvalitetsmål som skall utgöra utgångspunkt för samhällets miljöarbete. Miljömålen utgör en viktig utgångspunkt när man bedömer miljökonsekvenser i en MKB. Under varje miljömål finns specificerade delmål. De är vägledande vid tillämpning av miljöbalken samt plan- och bygglagen, men inte juridiskt bindande. De nationella miljömålen har även regionaliserats i Hallands län. Dessutom har Hallands län tagit fram ett åtgärdsprogram för hur miljö kvalitetsmålen ska kunna uppnås. I Kungsbacka kommun antogs lokala miljömål 2008.

Miljö kvalitetsmålen täcker hela miljösfären. Alla målen är därför inte relevanta för bedömningen av miljökonsekvenserna översiktsplan för vindkraft. En genomgång av miljömålen finns i tabellen i bilaga 1.

Sammanlagd miljöpåverkan

Översiktsplanens övergripande karaktär innebär att några konkreta lokaliseringar inte föreslås i översiktsplanen. Miljökonsekvenserna på detaljnivå kan därför inte bedömas utan det sker i prövningen av varje enskilt vindkraftverk eller vindkraftverksgrupp. Riktlinjerna i Översiktplan för vindkraft ska säkerställa att människors hälsa och miljön inte påverkas negativt på ett betydande sätt. Riksintressenas bevarandevärden säkerställs genom att utbyggnad inte ska ske inom dessa områden och inte heller i andra skyddsvärda områden enligt sjunde kapitlet i miljöbalken. Samtidigt visar översiktplanen var vindkraftsutbyggnad kan prövas i kommunen. Planens genomförande motverkar inte möjligheten att uppfylla miljömålen.

Sammantaget medför genomförandet av Översiktplan för vindkraft Kungsbacka kommun inte någon betydande negativ miljöpåverkan.

Bilaga 1

Miljö kvalitetsmål	Relevans	Hur påverkas måluppfyllelsen?
Begränsad klimatpåverkan	***	Utbyggnaden av vindkraftverk är en viktig del i omställningen till förnyelsebara energislag. ÖP ger planmässig beredskap för utbyggnad av vindkraft, vilket underlättar utbyggnad.
Frisk luft	*	Minskningen av utsläpp från fossilbränslebaserad energitillverkning är ett delmål inom miljö kvalitets-målet. Utbyggnaden av vindkraft bidrar till måluppfyllelsen. ÖP underlättar utbyggnad.
Bara naturlig försurning	*	Minskningen av utsläpp från fossilbränslebaserad energitillverkning är ett delmål inom miljö kvalitets-målet. Utbyggnaden av vindkraft bidrar till måluppfyllelsen. ÖP underlättar utbyggnad.
Skyddande ozonskikt		Ej relevant.
Ingen övergödning	*	Minskningen av utsläpp från fossilbränslebaserad energitillverkning är ett delmål inom miljö kvalitets-målet. Utbyggnaden av vindkraft bidrar till måluppfyllelsen. ÖP underlättar utbyggnad.
Levande sjöar och vattendrag	**	Miljö kvalitetsmålet handlar i stor utsträckning om bevarande av värdefulla natur- och kulturmiljöer. Översiktsplanens riktlinjer ska säkerställa att målet inte motverkas av vindkraftutbyggnad.
Myllrande våtmarker	**	Miljö kvalitetsmålet handlar i stor utsträckning om bevarande av värdefulla natur- och kulturmiljöer. Översiktsplanens riktlinjer ska säkerställa att målet inte motverkas av vindkraftutbyggnad.
Hav i balans	**	Miljö kvalitetsmålet handlar i stor utsträckning om bevarande av värdefulla natur- och kulturmiljöer. Översiktsplanens riktlinjer ska säkerställa att målet inte motverkas av vindkraftutbyggnad.
Grundvatten av god kvalitet		Ej relevant.

Ett rikt växt- och djurliv	**	Miljö kvalitetsmålet handlar i stor utsträckning om bevarande av värdefulla natur- och kulturmiljöer. Översiktsplanens riktlinjer ska säkerställa att målet inte motverkas av vindkraftutbyggnad.
Giftfri miljö		Ej relevant.
Storslagen fjällmiljö		Ej relevant.
Säker strålmiljö		Ej relevant.
Levande skogar	**	Miljö kvalitetsmålet handlar i stor utsträckning om bevarande av värdefulla natur- och kulturmiljöer. Översiktsplanens riktlinjer ska säkerställa att målet inte motverkas av vindkraftutbyggnad.
Ett rikt odlingslandskap	**	Miljö kvalitetsmålet handlar i stor utsträckning om bevarande av värdefulla natur- och kulturmiljöer. Översiktsplanens riktlinjer ska säkerställa att målet inte motverkas av vindkraftutbyggnad.
God bebyggd miljö	***	Översiktsplanens riktlinjer ska säkerställa att god boendemiljö med avseende på buller, skuggor och reflexer ska säkerställas. Varje utbyggt vindkraftverk innebär att möjligheten att tillvarata en förnybar energiresurs ökar.

Kungsbacka

Kungsbacka kommun • 434 81 Kungsbacka • 0300-83 40 00
kommun@kungsbacka.se • www.kungsbacka.se